

Dokument s plenarne sjednice

B9-0410/2023

2.10.2023

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen slijedom izjava Vijeća i Komisije

u skladu s člankom 132. stavkom 2. Poslovnika

o pregledu napretka Moldove na njezinu putu prema EU-u
(2023/2838(RSP))

Viola von Cramon-Taubadel, Markéta Gregorová, Ignazio Corrao, Jakop G. Dalunde, Alice Kuhnke, Pär Holmgren, Malte Gallée, Francisco Guerreiro, Bronis Ropé, Nicolae Ștefănuță, Tineke Strik
u ime Kluba zastupnika Verts/ALE-a

B9-0410/2023

**Rezolucija Europskog parlamenta o pregledu napretka Moldove na njezinu putu prema EU-u
(2023/2838(RSP))**

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Moldovi,
 - uzimajući u obzir odluku Europskog vijeća od 23. lipnja 2022. kojom se Republici Moldovi dodjeljuje status kandidatkinje za članstvo u EU-u,
 - uzimajući u obzir Sporazum o pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju i njihovih država članica, s jedne strane, i Republike Moldove, s druge strane (AA)¹,
 - uzimajući u obzir ažurirani Program pridruživanja između EU-a i Republike Moldove za razdoblje 2021. – 2027. od 22. kolovoza 2022.,
 - uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća od 23. ožujka 2023. o nastavku pružanja sve relevantne potpore EU-a Republici Moldovi,
 - uzimajući u obzir prioritetni akcijski plan EU-a i Moldove, dogovoren u lipnju 2023.,
 - uzimajući u obzir paket potpore Republici Moldovi koji je Komisija predstavila 28. lipnja 2023.,
 - uzimajući u obzir privremeno izvješće Komisije o proširenju, usmeno predstavljeno 22. lipnja 2023.,
 - uzimajući u obzir članak 132. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da je Europsko vijeće 23. lipnja 2022. odlučilo Republici Moldovi dodijeliti status zemlje kandidatkinje za članstvo u EU-u pod uvjetom da Moldova provede devet mjera, uključujući reformu pravosudnog sektora, borbu protiv korupcije i mjere deoligarhizacije;
- B. budući da je Komisija 28. lipnja 2023. predstavila paket potpore za Republiku Moldovu, koji se bavi posljedicama ruske ratne agresije na Ukrajinu i čiji je cilj približiti Moldovu EU-u;
- C. budući da je u lipnju 2023. dogovoren i prioritetni akcijski plan EU-a i Moldove koji će funkcionirati kao plan za potpunu provedbu detaljnog i sveobuhvatnog područja slobodne trgovine između EU-a i Moldove (DCFTA) i daljnju integraciju Moldove u jedinstveno tržište EU-a, sa zajednički dogovorenim prioritetima za razdoblje 2023. – 2024.;

¹ SL L 260, 30.8.2014., str. 4.

- D. budući da je u privremenom izvješću Komisije o proširenju, usmeno predstavljenom državama članicama krajem lipnja 2023., prepoznat napredak koji je Moldova ostvarila te smatra da je u potpunosti ispunila tri od devet uvjeta;
- E. budući da će Komisija u okviru paketa za proširenje EU-a do početka studenoga 2023. predstaviti ocjenu procesa reformi te zemlje;
- F. budući da Rusija nastavlja s naporima za destabilizaciju Moldove, u pokušaju da je skrene s njezina demokratskog puta; budući da su Moldova, Ukrajina i Sjedinjene Američke Države potvrdile da obavještajni podaci pokazuju stalne napore Rusije da destabilizira Moldovu s krajnjim ciljem zamjene sadašnje vlade proruskom alternativom, među ostalim provođenjem protuvladinih prosvjeda i plaćanjem građana da na njima sudjeluju;
- G. budući da se Ruska Federacija i dalje koristi plinom i drugim resursima kao sredstvom za destabilizaciju i političku ucjenu te je postavila upitne zahtjeve koje moldavska vlada negira;
- H. budući da je od lipnja 2023. Moldova primila oko 110 000 ukrajinskih izbjeglica (što predstavlja više od 4,5 % ukupnog stanovništva te zemlje); budući da je u Moldovi trenutačno više ukrajinskih izbjeglica po stanovniku nego u bilo kojoj drugoj zemlji;
1. pohvaljuje napore moldavske vlade da provede potrebne reforme kako je utvrđeno u devet koraka odluke Europskog vijeća iz 2022., kao i daljnje reforme potrebne na putu prema pristupanju EU-u;
 2. nadalje pozdravlja provedbu šireg Sporazuma o pridruživanju/DCFTA-e, među ostalim u pogledu demokracije, vladavine prava i ljudskih prava; zadovoljan je predstavljanjem prioritnog akcijskog plana EU-a i Moldove u lipnju 2023., koji će funkcionirati kao plan za potpunu provedbu DCFTA-e i daljnju integraciju Moldove u jedinstveno tržište EU-a, sa zajednički dogovorenim prioritetima za razdoblje 2023. – 2024.;
 3. pozdravlja odluku Komisije o uključivanju roaminga u Sporazum o pridruživanju između EU-a i Moldove, čime se moldavskim posjetiteljima u EU-u omogućuje upotreba mobilnih telefona po istim cijenama kao u njihovoj matičnoj zemlji, dok će putnici iz EU-a imati ista prava kada posjećuju Moldovu;
 4. pozdravlja to što je Europsko vijeće u lipnju 2023. objavilo paket potpore Moldovi, koji Komisija treba predstaviti; pozdravlja izravnu proračunsku potporu Moldovi, liberalizaciju cestovnog prometa i privremenu liberalizaciju trgovine s EU-om za sedam poljoprivrednih proizvoda do lipnja 2024.;
 5. sa zanimanjem iščekuje objavu paketa proširenja EU-a do početka studenoga; poziva države članice da pokažu političku volju za revitalizacijom procesa proširenja, u skladu s člankom 49. Ugovora o Europskoj uniji, i kao početak procesa koji se temelji na zaslugama ispune svoja obećanja konkretnim i pozitivnim koracima u procesu pristupanja zemalja koje se žele pridružiti Uniji i koje zaslužuju biti dio europske obitelji;
 6. pozdravlja činjenicu da se prema usmeno iznesenom izvješću Komisije smatra da su

ispunjeni zahtjevi u pogledu reforme pravosuđa, angažmana civilnog društva i rodne ravnopravnosti;

7. potiče Moldovu da ostvari daljnji napredak u provedbi drugih koraka, s naglaskom na borbi protiv korupcije i organiziranog kriminala, kao i na reformama javne uprave;
8. poziva moldavsku vladu da pozove predstavnike civilnog društva da također sudjeluju u 35 radnih skupina odgovornih za pregovore o poglavljima o pristupanju EU-u te da pojača suradnju s civilnim društvom kako bi se toj zemlji pomoglo da napreduje na europskom putu;
9. čestita Moldovi na uspješnoj organizaciji sastanka na vrhu europske političke zajednice u lipnju 2023.;
10. poziva Komisiju da na odgovarajući način zadovolji potrebe za potporom koje proizlaze iz novog statusa Moldove kao zemlje kandidatkinje, među ostalim uspostavom posebne uprave u okviru Glavne uprave za susjedsku politiku i pregovore o proširenju te osiguravanjem dostatnih kapaciteta u Delegaciji EU-a u Kišinjevu; poziva na to da se Moldova što prije, a najkasnije do početka sljedećeg višegodišnjeg financijskog ciklusa EU-a, uvrsti na popis zemalja korisnica pretpristupnih financijskih instrumenata EU-a; izražava potporu prijenosu neiskorištenih proračunskih pričuva iz programa za Moldovu u okviru Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa;
11. poziva Komisiju da nagradi održivi napredak širim uvođenjem Moldove i drugih zemalja kandidatkinja u odgovarajuće politike i inicijative EU-a kako bi se građanima omogućilo da osjete koristi od pristupanja tijekom cijelog procesa, a ne samo nakon njegova dovršetka;
12. poziva Komisiju da poveća mogućnosti sudjelovanja Moldove u radu institucija EU-a i njegovu promatranju te da poboljša strukturirani politički dijalog, uključujući dijalog na marginama Europskog vijeća;
13. pohvaljuje Moldovu zbog nastavka prihvata velikog broja ukrajinskih izbjeglica; poziva Komisiju da nastavi pružati humanitarnu pomoć Moldovi kako bi se pružila potpora ugroženim ukrajinskim izbjeglicama i obiteljima koje su ih primile, kao i da tu potporu prilagodi s obzirom na dugoročnu prirodu njihova raseljavanja;
14. izražava solidarnost s Moldovom i ponavlja svoju nepokolebljivu potporu suverenitetu Republike Moldove te stoga osuđuje hibridnu agresiju Ruske Federacije i njezinih pomagača, koji žele destabilizirati tu zemlju i odvratiti je s njezina demokratskog puta, bilo kršenjem moldavskog zračnog prostora, kibernetičkim napadima, kampanjama dezinformiranja, korištenjem energije kao oružja bilo orkestriranjem prosvjeda;
15. poziva Komisiju da nastavi podupirati moldavsku vladu, među ostalim jačanjem pravnih, financijskih i revizijskih kapaciteta Moldove, kako bi mogla bolje odgovoriti na nečuvene tvrdnje Gazproma o dugovanju od oko 800 milijuna EUR, što je očito u suprotnosti sa zahtjevima Moldove; nadalje poziva Komisiju da pomogne moldavskoj vladi u kratkoročnoj diversifikaciji opskrbe plinom i da srednjoročno i dugoročno zamijeni fosilna goriva obnovljivim izvorima energije;

16. naglašava da se Moldova svakodnevno bori s hibridnim napadima Rusije, čiji je cilj destabilizirati zemlju; potvrđuje da moldavska vlada provodi program reformi u vrijeme kada se Rusija služi energetske ucjenama, podupire separatizam, sponzorira masovne protivladine prosvjede, kibernetičke napade i kampanje dezinformiranja kako bi je pokušala ugroziti;
17. potiče Komisiju i države članice da pomognu Moldovi da izgradi svoju otpornost na moguće buduće ruske hibridne napade, uključujući u područjima obrane, kibernetičke sigurnosti i strateške komunikacije; u tom pogledu pozdravlja mjere pomoći u okviru Europskog instrumenta mirovne pomoći za potporu oružanim snagama Republike Moldove; nadalje, poziva Komisiju i države članice da poduzmu daljnje mjere protiv vanjskog upletanja i dezinformacija te da u tom pogledu podrže Moldovu;
18. pozdravlja uspostavu misije partnerstva EU-a u Moldovi, koja pruža strateške savjete o jačanju otpornosti sigurnosnog sektora te zemlje u područjima upravljanja krizama i hibridnih prijetnji, te o borbi protiv vanjske manipulacije informacijama i upletanju; poziva na produljenje mandata misije za pomoć na granici između Moldove i Ukrajine, koji će isteći u studenom 2023.;
19. poziva Komisiju i međunarodne monetarne institucije da ulažu u cestovnu, željezničku i lučku infrastrukturu Moldove, što bi moglo olakšati napore Ukrajine da prekine rusku pomorsku blokadu i stvori snažnije veze s ostatkom Europe, a i koristilo bi joj u borbi protiv ruske ratne agresije i obnovi zemlje;
20. upozorava da kod dugotrajnih sukoba uvijek postoji rizik od eskalacije nasilja, kao što smo mogli vidjeti na južnom Kavkazu; poziva odgovorne aktere da izbjegnu destabilizaciju situacije u Pridnjestrovlju i izbjegnu širenje ruske ratne agresije na teritorij Moldove; poziva Rusku Federaciju da u potpunosti i bezuvjetno povuče svoje vojne snage i naoružanje iz pridnjestarske regije u skladu s odlukama sa sastanka na vrhu Organizacije za europsku sigurnost i suradnju u Istanbulu 1999. te poštujući suverenost i teritorijalnu cjelovitost Republike Moldove;
21. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjedniku Komisije / Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Europskoj službi za vanjsko djelovanje, vladama i parlamentima država članica te predsjednici, vladi i parlamentu Republike Moldove.